

A szakkönyvtárak stratégiai fejlesztési irányai

Mindennapi szakmai munkánk során gyakran szembesülünk megoldandó problémákkal, feladatokkal. Amikor egyszerre többen tudjuk, és már nem csak sejtjük a változás irányát, akkor eljött az idő a cselekvésre, vagy legalábbis az elmozdulás irányának kijelölésére. A szakkönyvtárak fejlesztési irányainak meghatározásához, úgymint fogalmazhatnánk, egyenes út vezetett, hiszen a 2016-ban a nemzeti könyvtárral, egyetemi könyvtárakkal és több országos szakkönyvtárral közösen megfogalmazott Szándéknyilatkozat¹ kiengedte a szellemet a palackból, melyet csak tetézett az az eufórikus hangulat, melyet az Országos Széchényi Könyvtárnak megítélt 9,8 milliárd forintos fejlesztésről szóló kormányhatározat² jelentett. A változás és változtatás, fejlesztés, előrelépés lehetősége a szakkönyvtárak vezetőit is lelkesítette. 2017 tavaszán először volt lehetősége a szakkönyvtáraknak külön tanácskozást összehívni az IKSZ Tudományos és Szakkönyvtári Tagozat égisze alatt. A Mátaraházán megtartott találkozó eredményét jelzi, hogy az ott felvetett témák, és a szakkönyvtárak által megfogalmazott Állásfoglalás³ bekerültek a 2019. februárban közreadott szakkönyvtári stratégiai fejlesztési irányokba. A 2018-ban tartott IKSZ tagozati munkaértekezlet már rövidebbre sikerült (szűkösebb anyagi támogatás miatt), de egyértelművé tette, hogy az irány jó, már csak csiszolni kell az elképzeléseken. Egy további, de alapvető jelenség kísérte ezt a folyamatot: az első találkozó óta alapelv, hogy ne valaki felülről fogalmazza meg a teendőket, hanem mindent megbeszélve arra törekszünk, hogy a közös célok mellett, mindenki a saját kapcsolati lehetőségeit kihasználva is jogosult a saját könyvtára számára külön programot indítani. Az egyetlen kérés mindenkitől mindenkihez, hogy a külön fejlesztések is abba az irányba mutassanak, ahova közösen akarunk eljutni.

Tárgyszavak: szakkönyvtár; tudományos könyvtár; könyvtárügy; stratégia

Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma által közreadott *A felsőoktatási könyvtárak stratégiai fejlesztési irányai 2018–2023*⁴ szintén ennek a folyamatnak az eredménye. Az EMMI Felsőoktatási Államtitkárságának támogatása újabb szakmai konzultációkat indított el, melynek eredményeként elkészült a *Szakkönyvtárak stratégiai fejlesztési irányai 2019–2024*⁵ című szakmai anyag.

Amint már utaltam rá, nem összezapott, légből kapott ötleteken alapul az általunk összeállított, szakmai vitára kész anyag, hanem az előtte lévő kétéves munka eredménye. A Rózsa Dávid által közreadott szakkönyvtári helyzetjelentés⁶ jól rávilágított a széttagolt, különböző helyzetben lévő szakkönyvtárak állapotára. A Szándéknyilatkozat életre hívója és kezdeményezője, Monok István, a szakkönyvtárak legfőbb szószólója többször nyilatkozott és írt a jelenlegi helyzet tarthatatlanságáról. A külföldi trendeket e cikk írója vette sorra, melyről több ízben is publikált az elmúlt időszakban mind a

Könyvtári Figyelő, mind a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás hasábjain.

A stratégia megfogalmazásának a célja, a szakkönyvtárak – a felsőoktatási könyvtárakkal is – közös, a nemzeti stratégiai innovációs és tudománypolitikai célokhoz illeszkedő középtávú fejlesztési irányainak megfogalmazása. Az elkészült dokumentum alapjául szolgálhat a döntéshozókat segítő előterjesztések megfogalmazásához.

A stratégia a szakkönyvtárak alapértékeinek a meghatározásával, a középtávú jövőkép és a küldetésnyilatkozat megfogalmazásával kezdődik. A fejlesztési irányok kijelölése a nemzetközi tendenciák feltérképezésén, illetve a magyarországi felsőoktatási könyvtári stratégiában megfogalmazott célok megismerésén alapszik. Alapul vettük továbbá a 2018 decemberében, az országos szakkönyvtárak megkérdezésével készült helyzetelemzés megállapításait, illetve a kormány által elfogadott nemzeti stratégiák szövegét.

A helyzetelemzésből kitűnik, hogy a szakkönyvtárak sokfélék, fenntartói oldalról tagoltak, helyzetük, általánosságban sok szempontból hasonló a magyarországi felsőoktatási könyvtárakéhoz. Fontos figyelembe venni továbbá azt a tényt is, hogy a közkönyvtári hálózat helyismereti gyűjteményei, továbbá a levéltári és a múzeumi könyvtárak, a szakkönyvtári ellátás fontos szereplői.

A helyzetelemzés másik fontos megállapítása az, hogy a magyarországi könyvtári rendszer működő rendszer, a feladatok elosztása a 21. századi felhasználói követelményeknek megfelel. Közös erősségük a köz-jelleg megtartásának következtetése, annak ellenére, hogy a piaci szereplők a könyvtári feladatok modern, jövőbe mutató részének eltulajdonításában, illetve magukhoz vonzásában jó üzletet látnak.

A szolgáltatási tevékenység részbeni átalakítása, új feladatok vállalása mentén a magyarországi könyvtári rendszer fenntartható. A helyzetelemzés megmutatta a nehézségeket is, és azokat a pontokat, ahol a fenntartónak beavatkoznia kellene:

- a finanszírozás bizonytalanságából adódó infokommunikációs lemaradás,
- a munkatársi kompetenciák avulása,
- a humán erőforrás megtartásának – a megalázó és elfogadhatatlan fizetések miatti – növekvő nehézségei,
- a könyvtári munkával érintőlegesen találkozó területek (szerzői jog, GDPR stb.) jogi szabályozásának konfúzitása.

A fejlesztés kulcsterületei a nemzeti stratégiai célokhoz és a magyarországi tudomány nemzetköziesítési követelményeihez szabottan

- egy Országos Felsőoktatási és Szakkönyvtári Platform létrehozása,
- amelyre alapozottan létrejöhet egy Országos Tudományos Információs Rendszer,
- a nemzetközi hálózatokba beágyazott magyar tudomány támogatása, a nyílt hozzáférés, a nyílt kutatási adatok és a nyílt tudomány elvei mentén, ezzel a magyar tudomány eredményességének és innovatív erejének támogatása,
- a magyar tudomány teljességének – leíró adatokban és teljes szövegűen történő – digitális felmutatása és megőrzése,
- részvétel egy elveiben is átalakított könyvtáros képzésben.

Mindez a humán erőforrások folyamatos képzésével, korszerű vezetési és szervezeti kultúra kialakí-

tásával, tudatos kommunikáció- és minőségápolás révén érhető el. A célok elérése kormányzati beavatkozást, támogatást igényelnek.

Ahhoz, hogy a szakkönyvtárak folyamatosan átalakuló szerepük mellett eredményesen lássák el a tudományos kutatást, az innovációs tevékenységet, és a felsőoktatást támogató, továbbá kulturális feladataikat, elengedhetetlen

- az egymással, a hazai és a határon túli felsőoktatási és a közkönyvtárakkal, a nemzeti könyvtárral, és a nemzetközi könyvtári szervezetekkel való szerves együttműködés,
- a fenntartókkal való párbeszéd,
- a közép-, és a hosszú távú közös tervezés
- további a kiszámítható jogi és gazdasági környezet.

A helyzetelemzés és a SWOT-elemzés alapján öt fejlesztési kulcsterületet határoztunk meg, melyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a szakkönyvtárak továbbra is magas színvonalon járuljanak hozzá a hazai tudományos versenyképesség megteremtéséhez.

Küldetésnyilatkozatunk megfogalmazásával egyértelművé kívánjuk tenni; erőforrásainkra építünk.

A hazai szakkönyvtárak a nemzeti tudásvagyon és kulturális örökség őrzői és szolgáltatói. A szakkönyvtárak által felhalmozott különböző tudományos dokumentumokhoz kutatástámogató munkájuk révén hozzáadott értéket teremtő és szolgáltató intézmények. Munkájukkal az adott szakterület művelő szakembereket, kutatókat, egyetemi hallgatókat segítik.

Az alábbi öt fejlesztési területet határoztuk meg:

Országos Szakkönyvtári Platform

A könyvtárak külön-külön használt, többféle integrált könyvtári szoftvereit középtávon le kell cserélni egy közös felhőszolgáltatás alapú rendszerre. Olyanra, amely együttműködik az Országos Széchényi Könyvtár rendszerével, és a közkönyvtárak által használt programokkal. A magyarországi szakkönyvtárak egy platformi konzorciumba szervezése, mely lehetővé teszi a hálózat tagkönyvtáraiban létrehozott sokmillió információs tömeg együttes felmutatását, kutatási és termelési újítások szolgálatba állítását. Egyben lehetővé válik az összehangolt állományépítés és gyűjteményszervezés, illetve a nemzetközi szabványon alapuló egyszeri feldolgozás többszöri felhasználás elve. A

platform lehetővé teszi a magyar tudomány európai és globális beágyazottságának tényszerű bemutatását és nemzetköziesítését. Egybeszervezi a meglévő tudományos eredmények dokumentumait és hozzájárul a jelenlegi magyar kutatási eredmények disszeminációjához és biztonságos megőrzéséhez.

Országos Tudományos Információs Rendszer

Tudományos kutatás, kutatási és termelési újítás elképzelhetetlen ellenőrzött tényekből felépített, jól elrendezett információk nélkül. A könyvtári világ legnagyobb előnyei között éppen az ellenőrzött ismeretek, ezeknek a nemzetközi szabványokat követő leírása, és a hálózatban való gondolkodás említhető első helyen. A magyarországi szakkönyvtárak hálózata is bizonyított, de szükség van (1) *informatikai eszközváltáson alapuló szemléleti változásokra*, és (2) a hálózat tagkönyvtáraiban létrehozott sokmilliós *információs tömeg együttes felmutatására, a kutatási és a termelési újítások szolgálatába állítására*. Ezek a törekvések összeesengenek azokkal a célokkal, amelyek a nyílt hozzáférés kívánalmával függenek össze, a nyílt hozzáférés a kutatási eredményekhez, azokhoz az adatokhoz, amelyekre ezek az eredmények alapozódnak (*openaccess, opendata, openscience*). A tudományos ismeretek társadalmosítása (*citizenscience*) is a könyvtárak bevonásával a leghatékonyabb. Külön fontos megemlíteni, hogy ezeket az adatokat és eredményeket *meg is kell őrizni* a következő kutató generációk számára akkor is, ha tudományos újdonságtartalmuk elvész. Európai az, ami folyamatos *hagyománykövetítésen* alapul, nincsen felesleges ismeret, nincsen innováció haszontalan ismeret nélkül, a pusztán „alkalmazható tudás”-ra nem alapozható újítás. A magyarországi országos szakkönyvtárak, valamennyi felsőoktatási könyvtárral készek együtt dolgozni ezért a célért – erről szándéknyilatkozatot írtak alá a könyvtárak vezetői –, fontos, hogy technikailag is közös platformot tudjanak létrehozni. A technológiai változások, a világban használt könyvtári szoftveres megoldások új generációjának kapacitása olyan nagy, hogy Magyarországon elégséges lenne egyetlen rendszer is, de a monopolhelyzet elkerülésére érdemes kettő, egymással kompatibilis rendszert kiépíteni. Hangsúlyozni kell, hogy az elképzelt rendszer minden elemében egyeztetett az Országos Széchényi Könyvtár fejlesztési tervei-vel (amelyek nem valósíthatók meg, ha a szakkönyvtári rendszer nem kapja meg ezt az egyszerű

támogatást). Az egyes részfeladatok megoldását alapvetően magyar kis- és közepes vállalkozásokra szeretnénk bízni, ugyanakkor szükség van nemzetközi porondon sikeres, új megoldásokat kínáló üzleti partnerek bevonására is. Emellett, kiemelt együttműködő partnereink a magyarországi szakkönyvkiadók.

A magyar tudomány támogatása, a nyílt hozzáférés, a nyílt kutatási adatok, és a nyílt tudomány elvei mentén

A hazai, illetve a határokon túli magyar kutató közösség tudományos információval való ellátása, a kutatástámogatás és a tudományos kommunikáció menedzselhetősége, megújítása nem képzelhető el a tudományos szakirodalom nyílt hozzáférhetősége (*openaccess*) nélkül. Az OA megteremtésére az EU irányelveket (*Európai Bizottság 2012/417/EU sz. és a 2018/790/EU sz. ajánlás*) adott ki a tagállamoknak. Az országos szakkönyvtárak az egyetemi könyvtárakkal együttműködve részt vesznek a magyarországi nyílt hozzáférés jogszabályi hátterének megalkotásában. A szakkönyvtáraknak nem csupán az OA kommunikációjában vállalnak jelentős szerepet, de végrehajtásában is. Az *Országos Tudományos Információs Rendszer*, egy megújuló repozitóriumi hálózat biztosítja az országos hozzáférést, és az archiválást is. Ez a rendszer felkészül a kutatási adatok, és a magyar kutatói közösség által létrehozott adatbázisok adattartalmának megőrzésére és hozzáférhetővé tételére (*opendata*), szolgálva ezzel a nyílt tudomány Budapestről kiinduló, globálisan elfogadott alapelveit (*openscience*). A szakkönyvtáraknak – a felsőoktatási könyvtárakhoz hasonlóan – feladataik vannak a tudományértékelési rendszerek fenntartásában, a magyar tudományos kibocsátásnak a nemzetközi leíró adatbázisokba történő közvetítésében is. Ennek a feladatnak a segítésére a könyvtári feladatok sorába kell illeszteni a modern folyóirat-, illetve könyvszerkesztői rendszerek kezelését (OJS, OPS stb.), a nemzetközi azonosítókat üzemeltető szervezetekkel való kapcsolattartást is (DOI, ORCID stb.). Fontos eleme ezeknek a munkáknak, hogy ez valóban nemzeti (és nem csupán országos) összefogásban valósuljon meg, hiszen a határon túli magyar tudományos műhelyek könyvtárai is részesei a folyamatnak. Ez olyan nemzetstratégiaileg fontos tevékenység, amely bármely európai értéknek megfelel, egy kulturális csoport tudományos eredményeinek együttes felmutatása, megőrzése.

Digitalizálás

A meglévő, a gyűjtemények és a fenntartók által elfogadott *Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia* mentén a szakkönyvtárakban lévő magyar, és magyar vonatkozású tudományos és kulturális örökség részét képező dokumentumok másolatának digitális, hosszú távú megőrzésének és hozzáférhetőségének biztosítása kiemelt feladat. A digitalizálás kiterjed a dokumentumok leíró adatainak a rögzítésére, azoknak, a tudományos kutatás eredményeivel összhangban való karbantartására, illetve a teljes szöveges, képi, illetve mozgóképes és hangzó megőrzésre is. A digitális másolatok is a köztulajdon részei, mindenki számára szabadon hozzáférhetővé kell tenni ezeket. Üzleti célú felhasználásukra bárki jogosult, az eredeti dokumentumot őrző gyűjtemények az üzleti hasznóból a részvételük értékarányában kell, hogy részesedjenek.

A könyvtárosok képzésének megújítása

A jelenlegi szakkönyvtárakban és egyetemi könyvtárakban zajló könyvtárosi feladatok nagymértékben átalakultak. A digitalizálással járó új szolgáltatások új munkaköröket hívtak életre, melyhez új készségek és kompetenciák szükségesek. A nyílt hozzáférésű dokumentumok más jellegű tájékoztatót és tájékoztatást kívánnak mint régebben. A tudománymetria átalakulása szintén befolyásolja a kutatástámogatásban nyújtott könyvtárosi szerepet. A könyvtárosképzésnek igényekre épülőnek és megújulásra képesnek kell lennie, tartalmát kell bővíteni, a meglévő képzési tervet kell kiegészíteni, nem helyettesíteni. Semmi esetre sem hagyhatjuk el a hagyományos ismereteket, (feldolgozás, gyűjteményszervezés, tájékoztatás, stb.), hanem a kor követelményeinek megfelelően az új módszereket is át kell adni a hallgatóknak. Nem igazi könyvtáros az, aki tud programnyelveket, tud OJS rendszert üzemeltetni, de nem tudja, hogy milyen metaadatok és miért szükségesek egy dokumentum feltárásánál. A könyvtárosok képzésében az aktív könyvtári dolgozóknak feladatokat kell nyerniük. A képzések átalakítása kulcsfontosságú terület, részben a körülöttünk lévő változások diktálják, azonban a könyvtári gyakorlat ezen a téren a képzés előtt jár. Az egyetemi képzések akkreditálási folyamatában kell szabályozni az aktív könyvtárosok részvételi lehetőségeinek módját.

Amennyiben sikerre visszük a megfogalmazott fejlesztési kulcsterületeket, úgy jövőképünk alapján

a szakkönyvtárak a megújuló könyvtári rendszer mozgatórugói, a könyvtári hálózati feladatok ellátásának kulcsszereplői, a nyílt hozzáférésű dokumentumok őrzői és szolgáltatói lesznek. A szakkönyvtárak az egyetemi könyvtárakkal együttműködve a tudományos kutatástámogatási rendszer fenntartói, fejlesztői, a magyarországi innovációs tevékenység szakirodalmi ellátói.

Sörény Edina az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztály vezetője a 2019. március 12-én rendezett Szakkönyvtári Seregszemlén köszöntőjében úgy nyilatkozott, hogy az általunk kidolgozott stratégiai fejlesztési irányokat felhasználja az főosztály által életre hívott Szakértői Bizottság az országos stratégia kidolgozásában. Bízunk benne, hogy valóban így lesz

Úgy látjuk, a szakkönyvtárak által meghatározott célok közösek, a szakkönyvtári stratégiai fejlesztési irányok a teljes hazai könyvtári rendszer megújítását szolgálhatják.

A könyvtáraink sokféle és rendkívül elavult könyvtári szoftverrel dolgoznak, konstrukciós életkoruk 20 év. A használatban lévő integrált könyvtári rendszerek nem kompatibilisek egymással, nem azonos szabvány szerint működnek, sok a párhuzamos munkavégzés. Az együttműködésen alapuló könyvtári menedzsmentrendszer használata előmozdítaná a nyomtatott és elektronikus információhoz való hozzáférést, mely mindig is alapfeladata volt a könyvtáraknak.

A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (1404/2017. (VI.28.) Korm. határozat⁷) és a Nemzeti Adattár Projekt elindításával (1175/2018. (III. 28.) Korm. Határozat⁸) a könyvtári gyűjteményekben lévő dokumentumok digitalizálása nem stratégiai, hanem szakpolitikai koncepcióvá nőtt, megkerülhetetlen.

A felsőfokú könyvtárosképzés igényeken alapuló átalakítása nem lehet kérdés hazánkban, ahol már az 1990-es években bevezettük a TQM (total quality management) elveket, miszerint a könyvtári szolgáltatásokat a felhasználói, olvasói igények alapján formáljuk.⁹ Miért éppen a képzést hagyánánk ki az igényeken alapuló átalakításból? A könyvtári világ átalakulása nem csak a szakkönyvtárakat érinti. Az IFLA-trendek csak megerősítik a közkönyvtárakban dolgozó kollégákat, átalakultak az olvasási szokások, világszerte átalakulnak a könyvtári terek és a szolgáltatások.

Irodalom

1175/2018. (III. 28.) Korm. határozat a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia megvalósítása érdekében 2018–2021. évek között szükséges intézkedésekről

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=207800.353415

(letöltve: 2019. 03. 15.)

1404/2017. (VI.28.) Korm. határozat

https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A17H1404.KOR×hift=ffffff4&txreferer=00000001.TXT

(letöltve: 2019. 03. 15.)

1605/2016. (XI. 8.) Korm. határozat Az Országos Széchényi Könyvtár informatikai fejlesztéséhez szükséges források biztosításáról. In: Magyar Közlöny, 2016. 172. sz. 76325. p.

<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16172.pdf>

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Dippold Péter: Trendek az európai könyvtárügyben. In: Könyvtári Figyelő, 2016. 1. sz. 71-112. p.

http://epa.oszk.hu/00100/00143/00090/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2014_1_071-112.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

A felsőoktatási könyvtárak stratégiai fejlesztési irányai 2018–2023.

http://ekk.org.hu/sites/default/files/EKFJ_2018_2023a.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Gaálné Kalydy Dóra: Az egyetlen állandó a változás maga – a szakkönyvtárakra ható trendek. In: Hagyomány és újítás a 21. századi könyvtárban. Szerk: Rűsz-Fogarasi Enikő – Monok István. Kolozsvár : Egyetemi Műhely, Bolyai Társaság, 2018. – 27-48. p.

http://kmti.hiphilubcluj.ro/sites/default/files/Kiadvanyok/erdelyievszazadok_iii_1-7.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Gaálné Kalydy Dóra: A hazai szakkönyvtárak előtt álló kihívások. In: Tudományos és Műszaki Tájékoztató 2018. 9. sz. 437-499 p.

http://epa.oszk.hu/03000/03071/00121/pdf/EPA03071_tmt_2018_09_437-449.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Gaálné Kalydy Dóra: A LIBER stratégia 2018-2022. In: Könyvtári Figyelő 2018. 2. sz. 269-272. p.

http://epa.oszk.hu/00100/00143/00351/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2018_2_269-272.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Gaálné Kalydy Dóra: LIBER Journées - LIBER napok könyvtárvezetőknek. In: Könyvtári Figyelő 2017. 4. sz. 583-588. p.

http://epa.oszk.hu/00100/00143/00349/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2017_04_583-588.pdf

(letöltés: 2019. 03. 05.)

Holl András: Beszéljünk nyíltan a nyílt hozzáférésről. In: Magyar Tudomány, 2017. 2. sz. 224-227. p.

http://epa.oszk.hu/00600/00691/00161/pdf/EPA00691_mtud_2017_02_224-227.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár honlapján elérhető IKSZ Tudományos és szakkönyvtárak tagozat által kiadott állásfoglalás

<http://konyvtar.ksh.hu/iksz/inc/docs/bovitett.pdf>

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Lengyel könyvtárosok egyesületének honlapja, PLA Strategy 2010-2021

http://www.sbp.pl/repository/wersja_angielska/about_sbp/PLA_Strategy_2010-2021.pdf

(letöltve: 2018. 07. 20.)

Magyar Közlöny, 2016. 172. sz. 76325. p.

<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16172.pdf>

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ honlapja,

Szakkönyvtári stratégiai fejlesztési irányok 2019-2024

https://konyvtar.mta.hu/index.php?name=v_1_5_6

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ honlapja, Szándéknyilatkozat

http://konyvtar.mta.hu/index.php?name=v_1_5_szandeknyilatkozat

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Monok István: A szakkönyvtárak szerepe a tudományos kutatás szabadságának kivívásában: egy európai történet, magyarországi példákkal. In: Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2017. 11. sz. 39-45. p.

http://epa.oszk.hu/01300/01367/00296/pdf/EPA01367_3K_2017_11_039-045.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Monok István: Kulturális digitalizálás. A könyvnyomtatás ígéret volt – és az internet? In: Könyvtári Figyelő, 2017. 1. sz. 36-41. p.

http://epa.oszk.hu/00100/00143/00343/pdf/EPA00143_konyvtari_figyelo_2017_1_036-041.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Monok István: Új hatalmi viszonyok a tudományos információk megosztásában. In: *Magyar tudomány*, 2016. 6. sz. 690-696. p.

http://epa.oszk.hu/00600/00691/00153/pdf/EPA00691_mtud_2016_06_690-696.pdf

(letöltve: 2019. 03. 15.)

Rózsa Dávid: Szakkönyvtár a holnap határán. – Budapest : KSH Könyvtár, 2018. – 236 p.

Hivatkozások

¹ Szándéknyilatkozat egy újgenerációs könyvtári platform szükségességéről

- https://konyvtar.mta.hu/index.php?name=v_1_5_szan_deknyilatkozat (letöltés: 2019. 03. 15.)
- ² 1605/2016 (XI.8.) Kormányhatározat, Magyar Közlöny, 2016. 172. sz. 76325. p.
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16172.pdf>
- ³ A KSH Könyvtár honlapján elérhető IKSZ Tudományos és szakkönyvtárak tagozat által kiadott állásfoglalás
<http://konyvtar.ksh.hu/iksz/inc/docs/bovitett.pdf> (letöltés: 2019. 03.15.)
- ⁴ A felsőoktatási könyvtárak stratégiai fejlesztési irányai 2018–2023
http://ekk.org.hu/sites/default/files/EKFJ_2018_2023a.pdf
(letöltés: 2019. március 15.)
- ⁵ Szakkönyvtárak stratégiai fejlesztési irányai 2019–2024
https://konyvtar.mta.hu/download/dokumentumok/strategia2019_v2.pdf
(letöltés: 2019. március 15.)
- ⁶ Rózsa Dávid: Szakkönyvtár a holnap határán. – Budapest : KSH Könyvtár, 2018. – 236 p.
- ⁷ 1404/2017. (VI.28.) Korm. határozat
https://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A17H1404.KOR×hift=ffffff4&xtreferer=00000001.TXT
- (letöltve: 2019. 03. 15.)
- ⁸ Közgűjteményi Digitalizálási Stratégia megvalósítása érdekében 2018–2021. évek között szükséges intézkedésekről
http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=207800.353415
(letöltés: 2019. 03. 15.)
- ⁹ Az értékek megtartása és központba helyezése a képzés átalakításánál is ugyanolyan fontos, mint a könyvtárak érték közvetítő szerepének megtartása. Sajnos a TQM elvek hangoztatásával sokszor mellőzték a könyvtárak az értékes irodalom és szakirodalom kézbeadását. A mennyiség nem mehet a minőség rovására. Most már látszik, hogy a mutatók és statisztikai számok hajszolása (pl: beiratkozott olvasók száma) nem vezet eredményre. A célok meghatározásánál kell a szakmának és a döntéshozóknak „ésszerű lenni”, egy minőségi könyvanyag modern eszközökkel történő felmutatásával, a kevesebb olvasóval nagyobb társadalmi eredményt érünk el.

Beérkezett: 2019. III. 15-én.

Gaálné Kalydy Dóra
az MTA Könyvtár és Információs
Központ
általános főigazgató-helyettese.
E-mail: kalydy.dora@konyvtar.mta.hu